

ИВАН МЕШТРОВИЋ

1883-1962

НАРОДНИ МУЗЕЈ • БЕОГРАД 1983

Иван Мештровић

Ivan Meštrović

Изложбу припремила: *Вера Ристић*

Одговорни уредник: *Јевта Јевтовић*

Фотографије: *Братислав Лукић, Милица Цетина, Миодраг Јеремић*

Рестаурација дела: *Михаило Пауновић, Слободан Савић*

Ликовна и техничка опрема: *Ново Чогурић*

Издавач: Народни музеј, 11000 Београд, Трг Републике 1а

Каталог је штампан септембра 1983. у 2000 примерака

На корицама: Кат. бр. 20, *Сећање*

NATIONAL MUSEUM-BELGRADE

Ivan Meštrović

1893-1962

IN THE HONOR OF THE CENTENARY BIRTH ANNIVERSARY
OF THE ARTIST

BEOGRAD • 1983.

НАРОДНИ МУЗЕЈ-БЕОГРАД

Иван Мештровић

1893–1962

ПОВОДОМ СТОГОДИШЊИЦЕ УМЕТНИКОВОГ РОЂЕЊА

БЕОГРАД • 1983.

The centenary of birth of Ivan Meštrović, one of the most important personality of the Yugoslav and world sculpture of the 20th Century, is commemorated in Yugoslavia during the second part of 1983. Exhibitions are organized and monographs and catalogues are published in several towns (where he was born, lived and worked). This will certainly present Ivan Meštrović again and in a new light to the present generations.

The National Museum in Beograd participates in this jubilee with an exhibition and catalogue of Meštrović's works. Our collection consists of 81 sculptures, mostly from the artist's early phase, including the so-called Kosovo Cycle. Together with sculptures kept in the Split and Zagreb galleries, with public monuments in our country, the National Museum's collection represents the complete opus of Meštrović's work, without considering a certain number of sculptures abroad. At the exhibition, which will be opened in the National Museum on September 29, 1983, nearly all works (in bronze, stone, and wood) from the collection will be presented, while the complete collection will be published in this catalogue for the first time.

During the first part of his life, up to the Second World War, Meštrović had been a particularly esteemed artist in Yugoslavia. Later on, due to non-artistic reasons, the enthusiasm seemed to decrease, and they were even some domestic art critics and theoreticians who unjustly disputed him. That was probably the reason why Meštrović's work and name remained a little bit in the shade until now. He did not get the place that he deserves in the Yugoslav and European professional literature, nor did he get great study exhibitions that would correspond to a talented and inspired sculptor of his renown. It seems that the gigantic and fruitful creativity of Meštrović still awaits a modern historical and artistic evaluation, both within the country, and in the international arena. This should be done as soon as possible, and let this jubilee serve as specific inspiration and urge to do so.

JEVTA JEVTIĆ
Director of the National museum

У другој половини 1983. године у Југославији се обележава 100 година од рођења Ивана Мештровића, једне од најзначајнијих личности југословенске и светске скулптуре XX века. У више градова (где се родио, живео и радио) приређују се изложбе и издају монографије и каталози. Сигурно је да ће све то поново и у новом светлу приказати И. Мештровића садашњим генерацијама.

Народни музеј у Београду придружује се овом јубилеју изложбом и каталогом радова. Наша збирка садржи 81 вајарско дело, претежно из уметникове раније фазе, укључујући и тзв. косовски циклус. Са скулптурама које се чувају у галеријама Сплита и Загреба, са јавним споменицима у нашој земљи, збирка Народног музеја чини незаобилазну целипу Мештровићевог дела, не рачунајући један број радова у иностранству. На изложби која се отвара 29-ог септембра 1983. у Народног музеју биће приказани готово сви радови из збирке изведени у материјалу (бронзи, камену, дрвету), док ће цела збирка први пут бити публикована у овом каталогу.

За време свог живота, све до II светског рата, Мештровић је у земљи био изузетно цењен уметник. После тога, из разлога вануметничке природе, одушевљење као да је опало, а било је и таквих домаћих ликовних критичара и теоретичара који су га незаслужено оспоравали. То је, вероватно, допринело да дело и име Ивана Мештровића све до сада остану мало у сенци. Он није добио достојно место у домаћој и у европској стручној литератури нити је добио своје велике студијске изложбе које би одговарале надахнутом и снажном скулптору његовог формата. Изгледа да гигантско и плодно Мештровићево стваралаштво још увек очкује савремено историјско-уметничко вредновање, како у земљи, тако и на међународном плану. То треба учинити што пре, а овај јубилеј нека послужи као својеврстан подстицај.

ЈЕВТА ЈЕВТОВИЋ
директор Народног музеја

IVAN MEŠTROVIĆ (Vrpolje, 15. VIII 1883 — South Bend, SAD 16. I 1962) grew up in Otavice near Drniš. He spent his childhood as a shepherd carving figures in wood. After training in the workshop of Pavle Bilinić in Split and a year of training in Split in 1901 he entered the Art Academy in Vienna. As a sophomore he exhibited his early works done in the style of Viennese Secession. While in Paris 1907—1909 he completed almost all the sculptures for his grand, but unfinished project called the Temple of Vidovdan, honoring the Kosovo battle of 1389. The next few years he commutes between Belgrade, Split and Italy. The First World War he spent in emigration as a member of Yugoslav Committee. He came back to his country in 1922. He taught at the Art Academy in Zagreb since 1922. During the Second World War he was in Italy and Switzerland. In 1947 he moved to the United States where he taught at the universities of Syracuse and South Bend. He created hundreds of sculptures, numerous public monuments in his homeland and abroad, a lot of drawings and a few architectural projects (Cavtat, Otavice, Lovćen, Split, etc.). In Belgrade he did the public monument of the *Victor* and the *Memorial of Gratitude to France* at Kalemegdan Park, as well as the *Tomb of the Unknown Hero* on Mount Avala. Meštrović's works were seen on numerous individual as well as group exhibitions. In Belgrade he participated in the First and Fourth Yugoslav Exhibition (1904 and 1912) and also at the exhibition called Yugoslav Colony (1907). His works can be seen in the museums of Yugoslavia and around the world, but most of them are in the Meštrović Gallery—Split, Atelier Meštrović — Zagreb and the National Museum-Belgrade.

Иван Мештровић (Врпоље, 15. VIII 1883, Саут Бенд /South Bend/ САД, 16. I 1962) растао је у Отавицама код Дрниша, где је чувајући овце почео да резбари дрво. После боравка у клесарској радионици Пава Билинића у Сплиту и једногодишњег припремања у Сплиту и Бечу, уписао се 1901. године на Академију ликовних уметности у Бечу. Први пут излаже у бечкој Сецесији као студент друге године. За време боравка у Паризу 1907—1909. израдио је готово све скулптуре за свој велики неостварени пројекат *Видовдански храм* у славу Косовске битке 1389. Следеће године проводи између Београда, Сплита, Италије. Први светски рат провео је у емиграцији као члан Југословенског одбора. У земљу се вратио 1922. године. Професор на Академији за умјетност и умјетни обрт у Загребу од 1922. За време другог светског рата боравио је у Италији и Швајцарској. Године 1947. преселио се у САД, где је био професор на универзитетима у Сиракузи и Саут Бенду. Израдио је на стотине скулптура међу којима и већи број јавних споменика у земљи и иностранству, велики број цртежа и неколико архитектонских пројеката (Цавтат, Отавице, Ловћен, Сплит и др.). У Београду је израдио споменике *Победник* и *Захвалности Француској*, оба на Калемегдану и споменик *Незнаном јунаку* на Авали. Мештровић је своја дела излагао на великом броју самосталних и групних изложби. У Београду је излагао на Првој и Четвртој југословенској изложби (1904 и 1912) и на изложби Југословенске колоније (1907). Дела се чувају у многим музејима у земљи и у свету а највећи број у Галерији Мештровић у Сплиту, Атељеу Мештровић у Загребу и Народном музеју у Београду.

Catalogue

1 The Artist of My People	39 Little sphinx	65 Decorative shield
2 The Artist of My People	40 Little sphinx	66 Milenko Vesnić
3 Eve	41 The Angel of Death	67 Nikola Pašić
4 Figurative postament	42 Bust of a Child	68 Nikola Pašić
5 My Mother	43 Head of Medulić	69 Nikola Pašić
6 Artist's wife	44 Head of Medulić	70 Portrait of Jovan Dučić
7 Blind gusle player	45 Portrait of a woman	71 Portrait of Bogdan Popović
8 Blind gusle player	46 Little widow I	72 Portrait of Dinko Šimunović
9 Male torso — Banović Strahinja	47 Little widow I	73 Portrait of merchant Popović from Zagreb
10 Male torso — Banović Strahinja	48 Little widow II	74 Njegoš
11 Kosovo maiden	49 Little widow	75 Duke Pavle Karađorđević
12 Srđa Zlopogleđa	50 My father	76 Portrait of Anđa Petrović
13 Srđa Zlopogleđa	51 Head of Kraljević Marko	77 Medail for the Founding Members of Dositej Monument at Dalmatian Kosovo
14 Slave	52 Head of Kraljević Marko	78 To the Kosovo avengers
15 Slave	53 Kraljević Marko riding	79 Petar I Karađorđević
16 Miloš Obilić	54 Selfportrait	80 Rifleman association in Split
17 Miloš Obilić	55 Selfportrait	81 Pen Club Congress in Dubrovnik
18 Head of Miloš Obilić	56 Widow and child	82 Woman and child
19 Head of Miloš Obilić	57 Widow and child	83 Sculptor at work
20 Remembrance	58 Portrait of Milovan Milovanović	84 Woman
21 Grand widow	59 Sketch for the tomb stone of young Milovanović	85 Woman
22 Two widows	60 Sketch for the tomb stone of young Milovanović	86 Violinist
23 Widow with Child	61 Victor	87 Head
24 Grand sphinx	62 Kneeling woman in the nude	88 Selfportrait
25 Grand sphinx	63 Lady X bust	89 Composition
26—37 Twelve Caryatides	64 Lady X bust	90 Girl Lutanist
38 Caryatid		

Каталог

- 1 Умјетник народа мога (1905)
гипс, 85×175 cm
Инв. ск. 73
- 2 Умјетник народа мога (1905)
бронза (одлив с гипса Инв. ск. 73)
Инв. ск. 445
- 3 Ева (1907)
бронза, в-72,5 cm
потпис: Meštrović
Инв. ск. 432
- 4 Фигуративни постамент (1907)
дрво, в-121 cm
потпис: Meštrović
Инв. ск. 540
- 5 Моја мајка
мермер, в-97 cm
Инв. ск. 14
- 6 Уметникова супруга (1908)
мермер, в-54 cm
Инв. ск. 455
- 7 Слепи гусар (1908)
гипс, в-63 cm
Инв. ск. 79
- 8 Слепи гуслар (1908)
бронза (одлив с гипса инв. ск. 79)
- 9 Мушки торзо-Бановић
Страхиња (1908)
гипс, в-105 cm
Инв. ск. 12
- 10 Мушки торзо-Бановић
Страхиња (1908)
мермер (клесано с гипса инв. ск. 12)
Инв. ск. 344
- 11 Косовка девојка (1908)
рељеф у мермеру, 166×134.5 cm
Инв. ск. 7
- 12 Срђа Злопоглеђа (1908)
гипс, в-100 cm
Инв. ск. 43
- 13 Срђа Злопоглеђа (1908)
бронза (одлив с гипса инв. ск. 43)
Инв. ск. 320
- 14 Роб (1908)
гипс в-73 cm
Инв. ск. 76
- 15 Роб (1908)
бронза, (одлив с гипса инв. ск. 76)
Инв. ск. 369
- 16 Милош Обилић (1908)
гипс, в-260 cm
Инв. ск. 5
- 17 Милош Обилић (1908)
бронза, (одлив с гипса инв. ск. 5)
Инв. ск. 229
- 18 Глава Милоша Обилића (1908)
гипс, в-170 cm
Инв. ск. 11
- 19 Глава Милоша Обилића (1908)
бронза (одлив с гипса инв. ск. 11)
Инв. ск. 318
- 20 Сећање (1908)
мермер, в-150 cm
Инв. ск. 1
- 21 Велика удовица (1908)
мермер, в-160 cm
Инв. ск. 2
- 22 Две удовице (1908)
мермер, в-165 cm
Инв. ск. 3
- 23 Удовица с дететом (1908)
мермер, в-160 cm
Инв. ск. 4
- 24 Велика сфинга (1908)
гипс, в-270 cm
Инв. ск. 74
- 25 Велика сфинга (1908)
мермер, (са гипса инв. ск. 74)
- 26—37 Дванаест каријатида (1908)
гипс, в-260 cm
Инв. ск. 19—30
- 38 Каријатида (1908)
дрво, в-240 cm
Инв. ск. 6
- 39 Мала сфинга (1908)
гипс, в-100 cm
Инв. ск. 75
- 40 Мала сфинга (1908)
бронза, (са гипса инв. ск. 75)
Инв. ск. 444
- 41 Анђео смрти
гвожђе, в- cm
Инв. ск. 169
- 42 Дечје попрсје (1909)
мермер, в-28 cm
Инв. ск. 456
- 43 Глава Медулића (1909)
гипс, в-60 cm
потпис: Meštrović
VI/X.MCMIX
Инв. ск. 72
- 44 Глава Медулића (1909)
бронза, (са гипса инв. ск. 72)
Инв. ск. 368
- 45 Портрет жене (1909)
мермер, в-57 cm
потпис: Meštrović MCMIX
Инв. ск. 175
- 46 Мала удовица I (1909)
гипс, в-78 cm
Инв. ск. 39
- 47 Мала удовица I (1909)
бронза, (са гипса инв. ск. 39)
Инв. ск. 230
- 48 Мала удовица II (1910)
гипс, в-78 cm
потпис: Meštrović
Инв. ск. 40
- 49 Мала удовица II (1910)
бронза, (са гипса инв. ск. 40)
Инв. ск. 231
- 50 Мој отац (1910)
бронза, в-55 cm
потпис: Мој париса MCMX
Meštrović
Инв. ск. 36
- 51 Глава Краљевића Марка (1910)
гипс, в-59 cm
Инв. ск. 42

- 52 Глава Краљевића Марка (1910)
бронза, (са гипса инв. ск. 42)
Инв. ск. 319
- 53 Краљевић Марко на коњу (1910)
бронза, в-87 см
Инв. ск. 37
- 54 Аутопортрет (1912)
гипс, в-40
Инв. ск. 50
- 55 Аутопортрет (1912)
бронза, (са гипса инв. ск. 50)
Инв. ск. 232
- 56 Удовица с дететом (1912)
гипс, в-175 см
Инв. ск. 13
- 57 Удовица с дететом (1912)
бронза, (са гипса инв. ск. 13)
Инв. ск. 321
- 58 Портрет Милована Миловановића (1912)
камен, в-54 см
Инв. ск. 367
- 59 Скица за надгробни споменик младом Миловановићу
гипс, в-74 см
Инв. ск. 276
- 60 Скица за надгробни споменик младом Миловановићу
бронза, (са гипса инв. ск. 276)
Инв. ск. 504
- 61 Победник (1913)
гипс, в-216 см
Инв. ск. 78
- 62 Акт жене која клечи (1914)
бронза, в- 49 см
потпис: Meštrović 1914
Инв. ск. 457
- 63 Биста леди Х (1916)
гипс преливен воском, в-65 см
Инв. ск. 77
- 64 Биста леди Х. (1916?)
бронза, (са гипса инв. ск. 77)
Инв. ск. 465
- 65 Декоративни штит (1916)
бронза, ϕ -83 см
Инв. ск. 466
- 66 Миленко Веснић (1921?)
гипс, в-64 см
Инв. ск. 122
- 67 Никола Пашић (1926)
гипс, в-64 см
Инв. ск. 294
- 68 Никола Пашић (1926?)
бронза, (са гипса инв. ск. 294)
Инв. ск. 296
- 69 Никола Пашић (1926?)
камен, в-64 см
Инв. ск. 295
- 70 Портрет Јована Лучића
бронза, в-50 см
Инв. ск. 171
- 71 Портрет Богдана Поповића
бронза, в-58 см
потпис: Meštrović
Инв. ск. 275
- 72 Портрет Динка Шимуновића
бронза, в-55 см
потпис: Meštrović
Инв. ск. 341
- 73 Портрет трговца Поповића из Загреба
мермер, в-52 см
Инв. ск. 467
- 74 Његош
бронза, в-63 см
натпис: Одбор за подизање споменика Његошу Мод. И. Мештровић
Инв. ск. 35
- 75 Кнез Павле Карађорђевић
бронза, в-52 см
Инв. ск. 69
- 76 Портрет Анђе Петровић (1956)
бронза, в-58 см
Инв. ск. 484
- 77 Медаља за чланове утемељаче Доситејевог споменика на далматинском Косову, 1911. год.
кована бронза, ϕ 36 mm
Инв. МБ 28
- 78 Косовским осветницима, 1912/13 год.
ливена бронза, ϕ 400 mm
Инв. ск. 71
- 79 Петар I Карађорђевић, 1912/13. год.
ливена бронза, ϕ 400 mm
Инв. ск. 70
(аверс медаље Косовским осветницима)
- 80 Стрелачки савез у Сплиту, 1931. год.
ковано сребро, ϕ 35 mm
Инв. Мц 554
- 81 Конгрес Пен клуба у Дубровнику, 1933. год.
ковано сребро, ϕ 32 mm
Инв. Мц 760
(по моделу Ивана Мештровића, израда предузећа Griesbach и Кнаус Загреб)
- 82 Жена с дететом
цртеж кредом, 34,5×50,0 cm
потпис: I. Meštrović
Инв. гр. 307
- 83 Вајар на послу
цртеж кредом, 50×61 cm
потпис: I. Meštrović D 27
Инв. гр. 308
- 84 Жена
цртеж кредом, 50,5×60 cm
потпис: 1925 I. Meštrović
Инв. гр. 467
- 85 Жена
цртеж кредом, 60×47,5 cm
потпис: I. Meštrović
Инв. гр. 468
- 86 Виолиниста
цртеж оловком, 21×45 cm
Инв. гр. 733
- 87 Цртеж главе
цртеж оловком, 30×41 cm
потпис: Ђурчиновој сестри да мисли на ме И. Мештровић
Инв. гр. 892
- 88 Аутокарикатура
цртеж оловком и мастилом, 9×13,5 cm
Инв. гр. 981
- 89 Композиција
цртеж кредом, 41,5×50 cm
потпис: Драгом Ђурчину Загреб 23. X 25 И. Мештровић
Инв. гр. 1035
- 90 Девчица с лутњом
литографија, 34,5×47 cm
потпис: I. Meštrović
Инв. гр. 2253

1

4

3

6

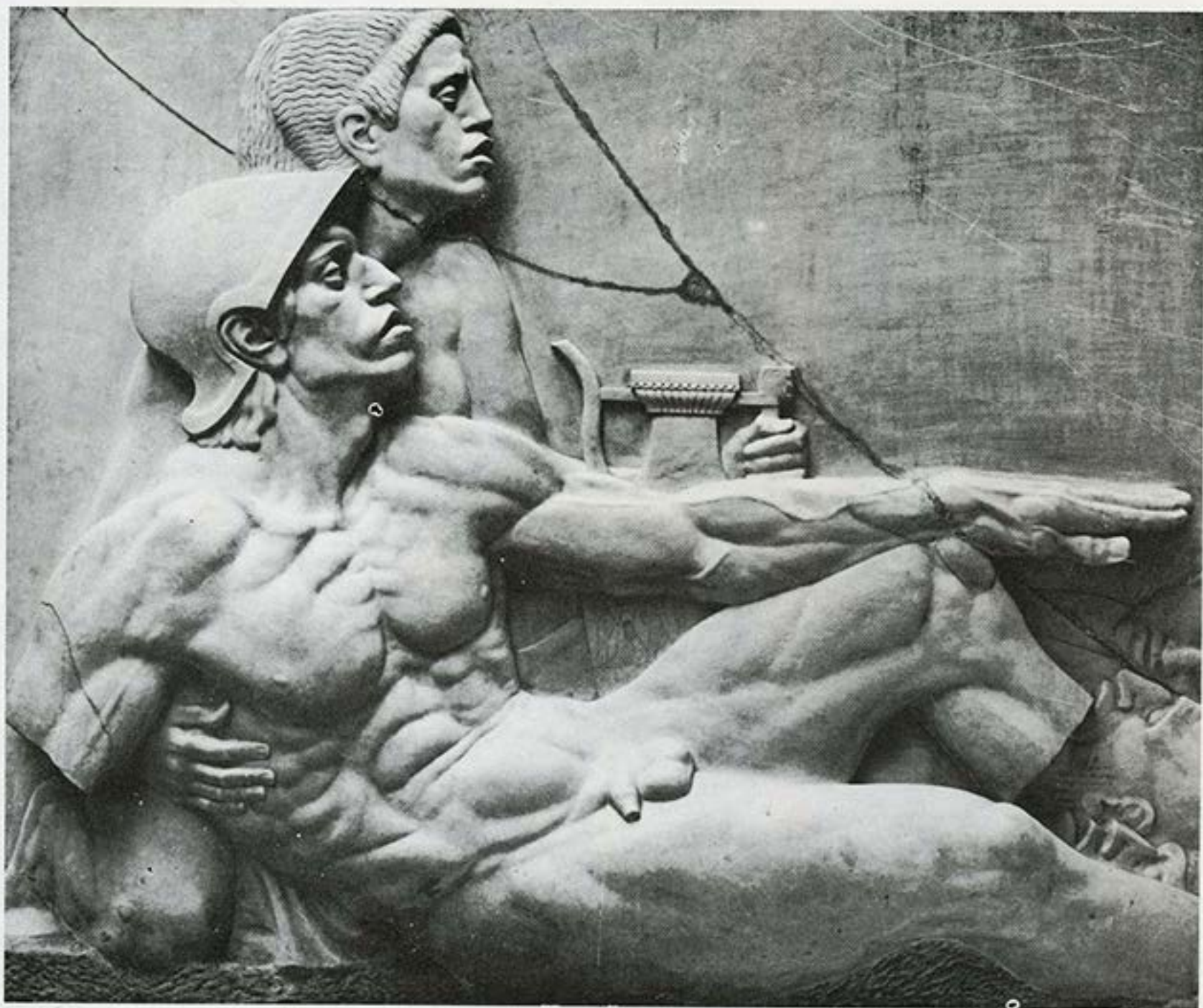

8

10

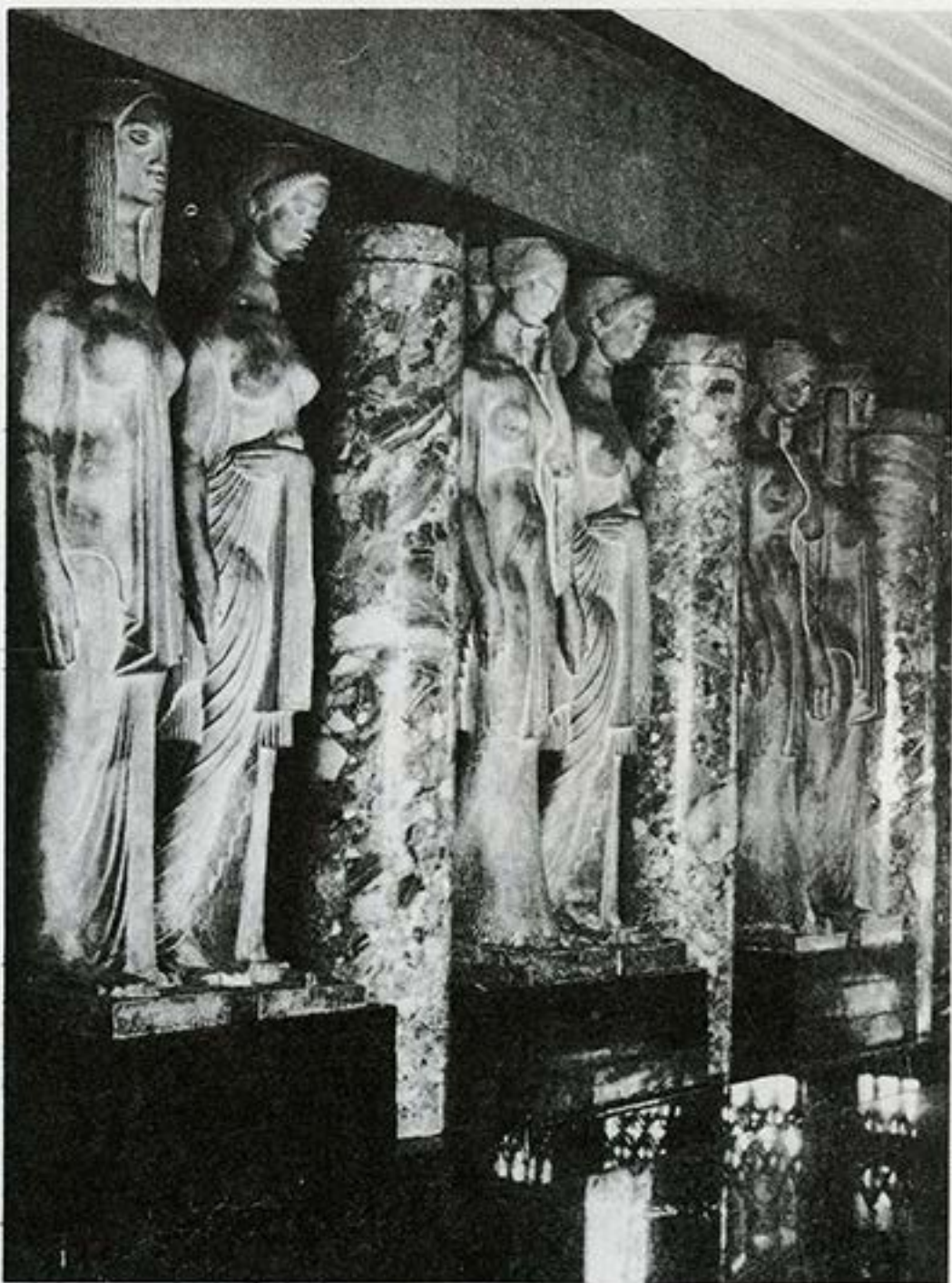
11

15

12

26 31

17

32-37

18

38

40

41

42

44

45

47

49

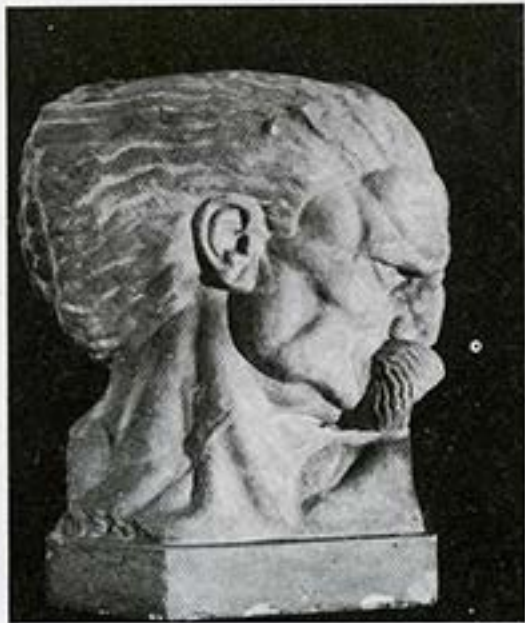
51

21

55

50

62

65

66

68

71

72

70

73

74

76

75

78

64

79

**ИНВЕСТБАНКА
ПРУЖА КОМПЛЕТНЕ
БАНКАРСКЕ УСЛУГЕ**

NIKOLA TESLA

BULEVAR REVOLUCIJE 403

11000 BEOGRAD

JUGOSLAVIJA

telefon: (011) 411-355, 411-034

direktni: 412-960, 411-187

Telex: 11622 YU EI BGD NT

**Razvija, projektuje, proizvodi,
montira i održava sisteme
tv zatvorenog kruga**

